

Legale wietteelt krijgt momentum

Nederwiet wordt gewogen en verpakt voor de verkoop in een coffeeshop.

Foto Gabriel Eisenmeier

Een bonte coalitie in de Tweede Kamer zet een concrete stap naar regulering van de teelt van softdrugs; 'de achterdeur van de coffeeshop' waarover al veertig jaar discussie is.

REMCO MEIJER

Geroffel klom op uit de bankjes nadat de Tweede Kamer dinsdag met 77 tegen 72 had ingestemd met de 'wietwet' van D66. Teelt en transport van hennep en hasj, nu verboden, kunnen straks onder toezicht van de overheid plaatsvinden. Net als de verkoop aan de voorkant van de coffeeshop wordt dan ook de veelbesproken 'achterdeur' gereguleerd en gedoogd. Maar komt het echt zover?

Vijf partijen stemden tegen (VVD, CDA, PVV, SGP en ChristenUnie - van die laatste partij ontbrak een Kamerlid). In de Tweede Kamer hebben zij net geen meerderheid, maar in de Eerste Kamer wel. Een ruime zelfs, met 39 van de 75 zetels daar. Zou de wietwet morgen in de senaat worden behandeld, dan zou zij even hard weer sneuvelen.

Toch zijn er vele signalen dat met de Kamermeerderheid een onomkeerbare beweging in de samenleving nu werkelijk politiek momentum heeft gekregen. Terecht wees D66-Kamerlid Vera Bergkamp, indiener van de wet, er na afloop op dat dit onderwerp al

veertig jaar in discussie is. Voor het eerst in al die jaren zette een Kamermeerderheid een concrete stap.

Die meerderheid is de afspiegeling van een bont gezelschap dat allerlei geledingen van de bevolking vertegenwoordigt. Het linkse blok van PvdA, SP en GroenLinks stemde voor, maar ook de law-and-order-Kamerleden van VNL en de eenpitter Jacques Monasch met zijn Nieuwe Wegen. De Partij voor de Dieren stemde in, maar ook de liberalen Roland van Vliet (ex-PVV) en Johan Houwers (ex-VVD). En dan waren er nog de mannen van Denk, Tunahan Kuzu en Selcuk Öztürk, en de mannen van de ouderen, Henk Krol (50 Plus) en de afgesplitste Norbert Klein (Vrijzinnige Partij).

Dit brede palet geeft aan dat regulering van softdrugs niet louter het speeltje is van de sociaal-liberalen van D66. Een ander bewijs daarvoor is de scheuring die door de VVD loopt. In de Kamer stemde de grootste partij dinsdag nog collectief tegen, maar op haar congres in november werd een amendement aangenomen dat de partijkoers drastisch kan veranderen. 'Het gehele domein van en rondom softdrugs moet opnieuw worden ingericht', luidde de opvallende wijziging die vorig najaar veel aandacht trok.

Voormalig VVD-minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie was altijd tegen het reguleren van wietteelt. Ook de woordvoerder tot in deze laatste Kamerweek, Foort van Oosten, huldigde die lijn, net als premier Mark Rutte. Maar de brede beweging binnen de VVD voor 'slimmer reguleren' is onmiskenbaar, onder meer onder invloed van VVD-burgemeesters die in hun gemeenten veel last hebben van het huidige beleid.

De bezwaren zijn tweërlei en Bergkamp heeft ze bij de

verdediging van haar plan uitvoerig gebruikt. Doordat teelt nu zonder toezicht gebeurt, zijn door het gebruik van bestrijdingsmiddelen en andere stoffen de gezondheidsrisico's groter dan nodig is. Daarnaast zou regulering de opsporingsinstanties ontlasten en criminelen hun winsten ontnemen.

Uiteraard staat daar tegenover dat het gebruik van softdrugs sowieso schadelijk is voor de gezondheid en dat criminelen het grootste deel van hun 'troep' (dixit Rutte) voor het buitenland produceren. Zij zullen niet met hun werkzaamheden stoppen. De Nationale Politie en het Openbaar Ministerie waarschuwden hier eerder voor.

Maar het hoofdargument dat het 'scheef' is verkoop aan de voordeur van de coffeeshop te gedogen en tegelijkertijd de achterdeur te criminaliseren, geeft nu voor een meerderheid de doorslag. Dat betekent dat de wet richting Eerste Kamer gaat. Daar zal zij naar verwachting niet snel worden behandeld. Gebruikelijk is dat eerst enkele ronden schriftelijke vragen worden gesteld en beantwoord. Soms vindt ook een hoorzitting plaats. D66 heeft dus in zekere zin het tempo zelf in de hand.

Bovenal zal eerst op de uitslag van de verkiezingen worden gewacht en wat er gebeurt in de daaropvolgende formatie. 'We doen het stap voor stap', zei Bergkamp. Nieuwe regels voor softdrugs kunnen heel goed een onderwerp voor uitrust zijn bij de vorming van een nieuw kabinet. Als de VVD in de Eerste Kamer daarna wél voorstemt, is het nieuwe beleid een feit.

WAT ER IN DE WIETWET STAAT

Wiettelers hebben een gedoogbesluit van de minister van Volksgezondheid nodig. De productie blijft strafbaar, maar

wordt niet langer vervolgd. Telers worden belastingplichtig. Zij leveren afgesloten verpakkingen van maximaal 5 gram aan de coffeeshop. Per gemeente bepaalt de burgemeester wat de handelsvoorraad van een coffeeshop mag zijn. De minister stelt vast hoeveel hennep en hasj in Nederland geteeld mag worden.